

Konkurs Fizyczny
dla gimnazjalistów województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2017/2018

Etap szkolny

Drogi Uczniu!

Przed przystąpieniem do rozwiązywania zadań prosimy, żebyś zapoznał się z poniższymi wskazówkami:

1. Masz do rozwiązania **18 zadań**. Punktacja za każde z zadań podana jest przy jego numerze.
2. Zadania 1 – 15 to zadania zamknięte. Każde z nich zawiera **4 odpowiedzi**, z których **tylko jedna jest poprawna**. Znajdź ją i zaznacz krzyżykiem.
3. W przypadku pomyłki błędną odpowiedź obwiedź kółkiem i zaznacz nową, poprawną. Jeżeli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna z nich nie będzie uznana.
4. **Zadania 16 – 18 to zadania otwarte**. Odpowiedzi na te zadania udzielaj wyłącznie w arkuszu testu.
5. Za rozwiązanie wszystkich zadań możesz otrzymać łącznie **31 punktów**.
6. Uważnie czytaj wszystkie polecenia.
7. Zapisz wszystkie istotne etapy rozwiązania obliczeniowego zadania otwartego.
8. Pisz tylko długopisem/piórem; nie używaj ołówka, gumki ani korektora.
9. W czasie rozwiązywania zadań możesz używać linijki i prostego kalkulatora.
10. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.
11. Czas rozwiązywania zadań: **60 minut**.

Powodzenia!

Zadania zamknięte:

Zad. 1 (1 pkt)

Jeżeli obiekt porusza się z prędkością $18 \frac{\text{km}}{\text{h}}$ i ma energię kinetyczną 8750 J, to jego masa wynosi:

- A) 486 kg
- B) 54 kg
- C) 1750 kg
- D) 700 kg

Informacja do zadań 2-5.

Aby wyobrazić sobie niewielkie rozmiary cząsteczek można posłużyć się poniższym przykładem. W naczyniu z tlenem znajdującym się tam w warunkach normalnych (tzn. w temperaturze $0\text{ }^{\circ}\text{C}$, pod ciśnieniem 1013,25 hPa), w jednym centymetrze sześciennym znajduje się około $2,7 \cdot 10^{19}$ cząsteczek. Zajmują one jedynie jedną tysięczną tej objętości, ale poruszając się chaotycznie we wszystkich kierunkach wypełniają całą dostępną im objętość. Co ciekawe ich średnia szybkość wynosi w tych warunkach około 425 m/s, a każda cząsteczka w ciągu 1 sekundy zderza się z innymi około 4 miliardy razy.

Zad. 2 (1 pkt)

Zakładając, że każda cząsteczka jest kulką można oszacować objętość pojedynczej cząsteczki tlenu, która wynosi około:

- A) $3,70 \cdot 10^{-20} \text{ cm}^3$
- B) $3,70 \cdot 10^{-17} \text{ cm}^3$
- C) $3,70 \cdot 10^{-23} \text{ cm}^3$
- D) $2,70 \cdot 10^{19} \text{ cm}^3$

Zad. 3 (1 pkt)

Między kolejnymi zderzeniami cząsteczek tlenu upływa czas

- A) $2,5 \cdot 10^{-10} \text{ s}$
- B) $25 \cdot 10^{-11} \text{ s}$
- C) $2,5 \cdot 10^{-8} \text{ s}$
- D) $2,25 \cdot 10^{-11} \text{ s}$

Zad. 4 (1 pkt)

W czasie 1 sekundy cząsteczka tlenu przebywa w tych warunkach średnią odległość równą około:

- A) $106,25 \cdot 10^{-9} \text{ cm}$
- B) 42500 cm
- C) $42,5 \cdot 10^{-10} \text{ m}$
- D) 4,25 m

Zad. 5 (1 pkt)

Nie oddala się jednak bardzo od początkowego położenia ponieważ:

- A) Jej ruch odbywa się po zygzakowatej drodze
- B) Cząsteczka zatrzymuje się co chwilę
- C) Cząsteczka drga naprzemiennie w lewo i w prawo
- D) Cząsteczka wiruje wokół swojego początkowego położenia

Zad. 6 (1 pkt)

W czasie mroźnej zimy woda w jeziorze zamarza na pewną głębokość. O temperaturze wody znajdującej się pod warstwą lodu można powiedzieć, że:

- A) Temperatura tej wody jest taka sama jak temperatura powietrza nad lodem
- B) Temperatura tej wody jest taka sama w całej objętości i wynosi 4°C
- C) Tuż pod powierzchnią lodu jej temperatura wynosi 0°C , a przy dnie około 4°C
- D) Tuż przy dnie jeziora jej temperatura wynosi 0°C , a przy powierzchni tuż pod lodem 4°C

Informacja do zadań 7-10

Jedno z największych tsunami w historii powstało 22 maja 1960 r., około 180 km od wybrzeża Chile. W 15 minut po tym, jak Ziemia zatrzęsała się pod Pacyfikiem, ogromna fala o wysokości blisko 25 m dotarła do wybrzeża. 15 godzin później fala tsunami uderzyła na Hawajach, a w 22 godziny po trzęsieniu Ziemi dotarła do Japonii, oddalonej o około 16 000 kilometrów od epicentrum tsunami.

Zad. 7 (1 pkt)

Prędkość fali tsunami przemieszczającej się przez ocean jest zbliżona do prędkości:

- A) światła w próżni ($3 \cdot 10^8 \text{ m/s}$)
- B) dźwięku w powietrzu (330 m/s)
- C) samolotu pasażerskiego (700 km/h)
- D) samochodu osobowego (60 km/h)

Zad. 8 (1 pkt)

Zakładając, że fala dotarła do Hawajów po linii prostej (bez odbijania się) możemy powiedzieć że odległość od epicentrum trzęsienia do tych wysp wynosi około:

- A) 5000 m
- B) 11000 km
- C) 1000 km
- D) 5000 km

Zad. 9 (1 pkt)

Druga fala tsunami uderzyła w wybrzeże po około 20 minutach od pierwszej fali, oznacza to że długość fali i częstotliwość wyniosła odpowiednio:

A) 140 km,	0,2 h	B) 240 km,	$3 \frac{1}{h}$
C) 240 km,	$\frac{1}{3} h$	D) 20 km,	$\frac{1}{20} \text{ min}$

Zad. 10 (1 pkt)

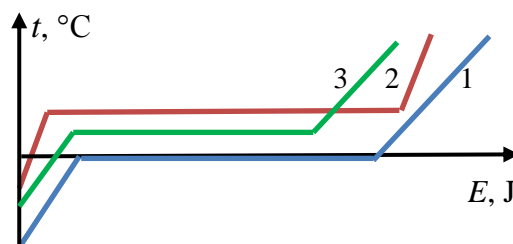
Amplituda tej fali wynosiła:

- A) 25 m
- B) 50 m
- C) 80 km
- D) 160 km

Zad. 11 (1 pkt)

Na rysunku obok przedstawiono wykresy zależności temperatur trzech różnych substancji krystalicznych ogrzewanych w celu ich całkowitego stopnienia od ilości dostarczonej energii w postaci ciepła. Masy tych substancji były jednakowe. Która z tych substancji ma największe ciepło topnienia?

- A) Substancja 1
- B) Substancja 2
- C) Substancja 3
- D) Substancje 1 i 3

Zad. 12 (1 pkt)

Jeżeli kamień spada 3 sekundy z wysokości H i uzyskuje prędkość końcową v , to ich wartości są odpowiednio równe (załóż, że prędkość początkowa kamienia wynosi zero):

- A) $H = 30 \text{ m}$ $v = 90 \frac{\text{km}}{\text{h}}$
- B) $H = 45 \text{ m}$ $v = 108 \frac{\text{km}}{\text{h}}$
- C) $H = 15 \text{ m}$ $v = 30 \frac{\text{km}}{\text{h}}$
- D) $H = 60 \text{ m}$ $v = 30 \frac{\text{m}}{\text{s}}$

Przyjmij wartość przyspieszenia ziemskiego $10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$.

Zad. 13 (1 pkt)

Rowerzysta startuje i porusza się ruchem jednostajnie przyspieszonym tak, że w 10 sekund przejeżdża 60 metrów. Jego prędkość po 10 sekundach wynosi:

- A) $6 \frac{\text{km}}{\text{h}}$
- B) $3 \frac{\text{m}}{\text{s}}$
- C) $\frac{1}{6} \frac{\text{m}}{\text{s}}$
- D) $12 \frac{\text{m}}{\text{s}}$

Zad. 14 (1 pkt)

Do ciśnienia atmosferycznego powietrza, w wodzie dochodzi jeszcze ciśnienie słupa wody. Wraz z głębokością ciśnienie wywierane przez wodę w jeziorze rośnie liniowo, na każde 10 metrów o około jedną atmosferę (1 atmosfera fizyczna to około 1013 hPa). Jakie jest ciśnienie na głębokości 20 metrów i 0 metrów (tuż pod powierzchnią wody)?

- A) 2 atmosfery i 0 atmosfer
- B) 4 atmosfery i 0 atmosfer
- C) 3 atmosfery i 1 atmosfera
- D) 1 atmosfera i 1 atmosfera

Zad.15 (1 pkt)

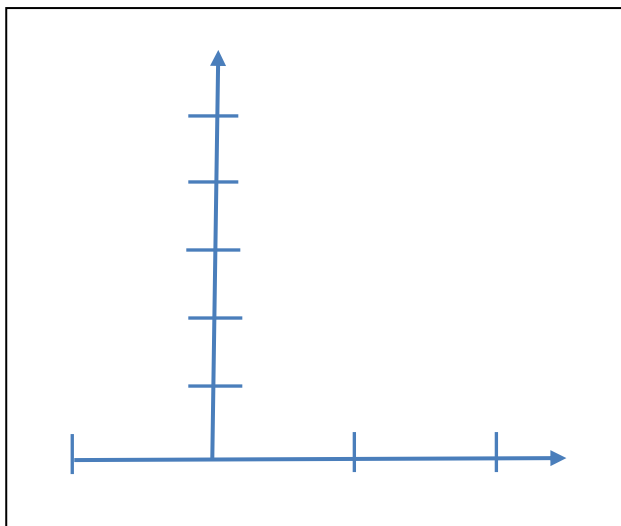
Ciśnienie atmosferyczne wywoływane jest przez ciężar atmosfery ziemskiej powietrza znajdującego się ponad nami. Jeżeli ciśnienie w pewnym momencie wynosi 1000 hPa, to masa powietrza które naciska na każdy metr kwadratowy na Ziemi wynosi:

- A) 1000 kg
- B) 10 ton
- C) 100 kg
- D) 10 kg

Zadania otwarte:**Zad. 16 (4 pkt.)**

Sporządź wykres korzystając z załączonej tabeli i szablonu. Jaki wniosek można wysnuć na podstawie tych danych, jeśli chodzi o zależność wartości prędkości dźwięku od temperatury powietrza w zakresie od: -10°C do $+20^{\circ}\text{C}$?

Temperatura w $^{\circ}\text{C}$	Szybkość w m/s
-10	325
0	331
10	337
20	343

Wniosek: .....

.....

.....

Zad. 17 (3 pkt.)

Uczniowie wykonali następujące doświadczenie: do małego słoiczka włąli kilka kropel czarnego atramentu i gorącą wodą uzupełnili go do pełna. Następnie umieścili ten słoiczek w większym, przezroczystym naczyniu wypełnionym zimną wodą z kranu.

a) Wybierz właściwy przebieg zjawiska, jakie mogli najpierw zaobserwować ci uczniowie i właściwe uzasadnienie spośród podanych w tabeli:

Zabarwiona atramentem gorąca woda,	1	będzie najpierw wypływać ze słoiczka do góry i rozpląwać się przy powierzchni wody dużego naczynia,	ponieważ	A	gęstość gorącej wody jest większa od gęstości zimnej wody i występuje konwekcja.
	2	będzie najpierw wypływać ze słoiczka w dół i rozpląwać się w wodzie po dnie dużego naczynia,		B	gęstość wody jest niezależna od temperatury w omawianym zakresie i nie zachodzi konwekcja.
	3	pozostanie w słoiczku i będzie stopniowo stygła ogrzewając otaczającą słoiczek zimną wodą,		C	gęstość gorącej wody jest mniejsza od gęstości zimnej wody i występuje konwekcja.

Odpowiedź: .....

b) Po długim czasie woda w słoiczku i w naczyniu będzie:

- A) miała wszędzie jednakową temperaturę i jednorodne zabarwienie,
- B) miała wyższą temperaturę i ciemniejsze zabarwienie przy górnej powierzchni,
- C) miała wyższą temperaturę i ciemniejsze zabarwienie przy dnie.

Uwaga! W pytaniu 17a wybierz cyfrę oznaczającą spodziewany przebieg zjawiska i literę oznaczającą właściwe uzasadnienie. W pytaniu 17b zaznacz krzyżykiem wybraną odpowiedź

Zad.18 (9 pkt.)

Pewien turysta upuszcza z mostu monetę o masie 2 g z wysokości 32 m nad lustrem wody. Pomijając siłę wyporu monety w powietrzu i przyjmując, że na spadającą monetę działa stała siła oporu powietrza o wartości 10% jej ciężaru:

A) oblicz ciężar tej monety,

Odpowiedź: .....

B) oblicz wartość wypadkowej sił działających na monetę,

Odpowiedź: .....

C) oblicz przyspieszenie z jakim spada moneta,

Odpowiedź: .....

D) oblicz wartość prędkości monety w chwili spotkania z wodą.

Odpowiedź: .....

E) Wyjaśnij jaki będzie dalszy ruch tej monety po wpadnięciu do wody, jeśli przyjąć że siła oporu wody rośnie proporcjonalnie do szybkości monety.

Odpowiedź: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dziękujemy!